LAURA NETZEL - FESTIVAALI IV

9.-11.8.2024

SAVON SOITANNOLLINEN SEURA | RANTASALMEN KUNTA
RANTASALMEN SEURAKUNTA | SAVONLINNAN SEURAKUNTAYHTYMÄ

TUKIJAT

OP Rantasalmi

PEL-Tuote Oy
Rantasalmen virkistys- ja sivistyssäätiö

Savon soitannollinen seura kiittää myös seuraavia tahoja yhteistyöstä:

Rantasalmen kunta
Rantasalmen seurakunta
Savonlinnan seurakuntayhtymä
Pyyvilän kartano
Vanha Pappila

Festivaalin nuottimateriaali on
valmistunut Suomen Kulttuurirahaston tuella.

SUOMEN KULTTUURIRAHASTO

Järjestelytyöryhmä:
Jussi Mattila
Petteri Nieminen
Linda Pennström
Outi Nieminen
Jorma ja Maarit Kaimio
Jussi Leppäniemi
Mikko Kannaste

SISÄLTÖ

Esipuhe

Laura Netzel

Muut tapahtuman säveltäjät

Artistit

Tapahtumapaikat

Konserttiohjelmat

ESIPUHE

Savon soitannollinen seura on perustettu 2018. Yhdistys toimii voittoa tuottamattomana järjestönä, joka kartoittaa, tutkii, puhtaaksikirjoittaa ja editoi unohdettujen säveltäjien, erityisesti naisten, suurteoksia. Vaikka naiset ovat säveltäneet lukuisia suurteoksia 1800- ja 1900-luvuilla, ovat nämä säilyneet lähinnä käsikirjoituksina eivätkä ole soitettavissa ilman perusteellista editointityötä.

Editointiprosessiimme kuuluvat puhtaaksikirjoitus digitaalisiksi nuoteiksi, oikolukukierrokset, taiton editointi sekä teosten harjoittelu, korjaaminen ja palautteen hakeminen konserttitilanteessa. Tätä työtä teemme myös Netzel-festivaalin yhteydessä – erityisesti orkesterikonserteissamme on aina kantaesityksiä, ja meille näiden teosten kuultavaksi saaminen on ensiarvoisen tärkeää. Tämä on myös syy, miksi tarjoamme konsertit ilmaiseksi.

Totta kai musiikin esittäminen maksaa – Laura Netzel-festivaalia tukevat useat paikalliset tahot Rantasalmella. Teemme lisäksi yhteistyötä Rantasalmen kunnan, Rantasalmen seurakunnan ja Savonlinnan seurakuntayhtymän kanssa. Yhdistyksen perusrahoitus on tällä hetkellä Suomen Kulttuurirahastosta.

Jos haluat tukea Laura Netzel-festivaalia omalla panoksellasi, ilman konserttilippujen maksamista, voit tehdä sen liittymällä Savon soitannollisen seuran kannattajajäseneksi. Kannattajajäsen saa halutessaan ilmoittamaansa sähköpostiosoitteeseen kaksi kertaa vuodessa seuran toiminnasta kertovan tiedotteen. Maksuohjeet löydät alta.

Tervetuloa Laura Netzel IV -festivaalille!

Saajan tili: FI69 1544 3000 0683 17
Saajan nimi: Savon soitannollinen seura ry
Viesti: Kannattaja *oma nimi*
Määrä €: 50

LAURA NETZEL

Laura Netzel (1839–1927) oli Rantasalmella syntynyt säveltäjä, joka muutti lapsena Tukholmaan ja sävelsi salanimellä N. Lago runsaasti piano- ja laulumusiikkia. Omaa sukuaan Netzel oli Pistolekors eli Savon Leskisiä, jotka aateloitiin uudella sukunimellä suvun jäsenen pelastettua Ruotsin kuninkaan 30-vuotisessa sodassa. Netzelin isä oli Rantasalmella keskeinen vaikuttaja ja kartanonherra. Netzelin äiti kuoli lapsivuoteeseen, ja perhe muutti Netzelin lapsuudessa Tukholmaan, mutta Rantasalmen kirkonkirjojen mukaan he kävivät ehtoollisilla kesällä Rantasalmen kirkossa ainakin Netzelin kuuden vuoden ikään saakka. Muuta Pistolekorsin sukua asui Rantasalmen Vaahersalossa, ja tämä sukuhaara jäi Suomeen ja avioitui myöhemmin muun muassa presidenttisuvun Svinhufvud kanssa.

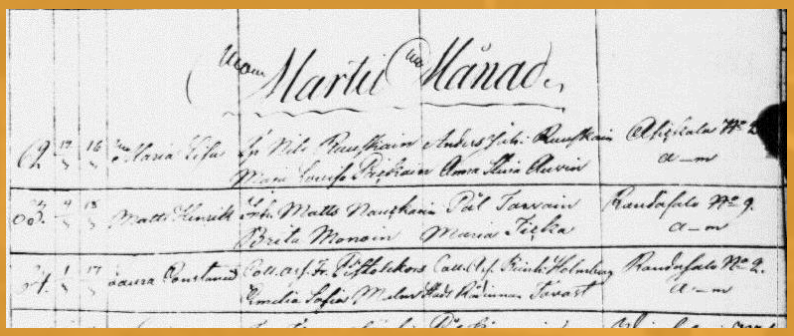

Rantasalmen kirkonkirjan kasteluettelo 1.3.1839.
Alimpana Laura Constance Pistolekors eli Laura Netzel.

Laura Netzel opiskeli pianonsoittoa, laulua ja sävellystä Tukholmassa ja debytoi pianistina 17-vuotiaana. Avioliitto gynekologian professori Wilhelm Netzelin kanssa mahdollisti taloudellisen riippumattomuuden, ja Netzel jatkoi opintojaan mm. Pariisissa Charles-Marie Widorin johdolla. Pariisissa hän kartutti huomattavimmat saavutuksensa; Ranskan lehdistö piti hänen sävellyskonserttejaan 1890-luvulla suurina menestyksinä, ja Saksan lehdistö antoi samoin erittäin myönteisiä arvioita. Salanimellään "N. Lago" Netzel sai myös erityisesti kamarimusiikkiteoksensa suurimpien keskieurooppalaisten kustantamoiden julkaistaviksi. Koska naisen ansaitsemista sävellystyöllä pidettiin epäsopivana, Netzel lahjoitti kaikki tekijänpalkkionsa hyväntekeväisyyteen ja toimi muutenkin aktiivisesti erilaisissa hyväntekeväisyysjärjestöissä. Netzelin musiikki oli ranskalaissävytteistä, harmonisesti rohkeaa, ja sille oli ominaista erittäin taitava melodioiden laatimiskyky, mikä on kuultavissa mm. pianokonsertossa. Hän oli itse taitava laulaja, pianisti ja urkuri, mikä näkyy selvästi hänen kyvyssään kirjoittaa haastavaa ja virtuoottista mutta aina soittimelle sopivaa musiikkia.

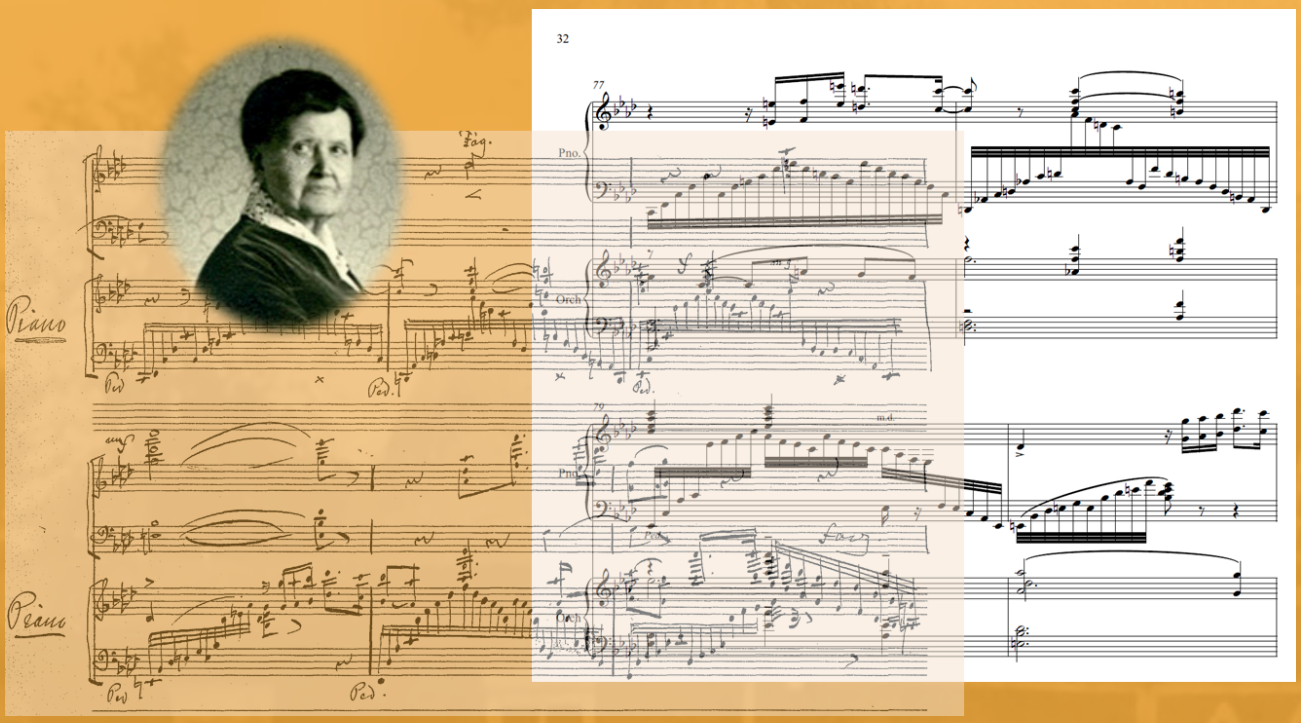

Netzelin käsikirjoitus (pianokonsertto e-molli) sekä puhtaaksikirjoitettu versio.

Netzelin musiikin suosio hiipui musiikkikulttuurin muuttuessa yksityisistä salonkikonserteista yleisiin suurimuotoisempiin konsertteihin. Hänen musiikkinsa on löydetty uudestaan vasta 2010-luvulla. Tuotanto on laaja käsittäen yli 100 opusta. Savossa Netzelin musiikki pääsi uudestaan esille marraskuussa 2020, kun Mikkelin musiikkijuhlat ja Savon soitannollinen seura sekä Kungliga Filharmoniska Orkesterin pianisti Stefan Lindgren esittivät hänen pianokonserttonsa, joka oli ollut esittämättä sävellysvuodestaan 1897 alkaen. Netzelin musiikkia ei hänen synnyinmaakunnassaan tunneta oikeastaan lainkaan. Hänen tuotantonsa on saatavissa käsikirjoitusmuodossa Svenska Musik- och Teaterbiblioteketissa. Lisäksi hänen teoksiaan on saatavissa puhtaaksikirjoitettuina myös Savon soitannolliselta seuralta.

MUUT SÄVELTÄJÄT

Amy Beach (1867–1944) oli ensimmäinen yhdysvaltalainen säveltäjä, joka saavutti huomattavaa menestystä ilman eurooppalaista koulutusta. Hän oli ns. Bostonin koulukunnan näkyvin edustaja, ja hänen laaja tuotantonsa käsittää mm. sinfonian, pianokonserton, messun sekä runsaasti kamarimusiikkia. Sekä Beachin sävellykset että hänen soittotaitonsa saivat erinomaisen vastaanoton sekä Amerikassa että Euroopassa. Beachin musiikki unohtui lähes kokonaan vuosikymmeniksi hänen kuolemansa jälkeen, mutta se on jälleen noussut vahvasti esille 2000-luvulla.

Lili Boulanger (1895–1918) oli ranskalainen säveltäjä, jonka elämä jäi valitettavan lyhyeksi vaikean kroonisen sairauden vuoksi. Boulanger ehti kuitenkin voittaa mm. arvostetun Rooman palkinnon ja säveltää useita laajoja teoksia orkesterille, laulajille ja kuorolle, joista kuuluisin lienee massiivinen *Psalmi 130*. Boulanger sävelsi myös runsaasti kamarimusiikkia, erityisesti laulajalle ja pianolle sekä, kuten konsertissa kuullaan, viululle ja pianolle.

Sara Davey on Itä-Tennesseessä kasvanut, Tennesseen yliopistossa musiikinopetusta sekä -esittämistä opiskellut sopraano, joka lauloi The Swingles -yhtyeessä Lontoossa vuosina 2009-2018. Festivaalilla esitettävän *Sinä Täydennät Minut* -kappaleen Davey sävelsi Pohjois-Suomessa vietetyn häämatkan jälkeen. Kappaleen esitysohjeessa Davey kehottaa laulajaa kuvittelemaan maiseman, jossa on paksua jäätä, pureva tuuli ja leiritulen ääressä vietettyjä öitä revontulien loisteessa.

Vilma Kivimäki (s. 1995) on tamperelainen säveltäjä, muusikko ja musiikkikasvattaja. Kivimäen festivaalilla kuultava kolmen laulun kuorosarja käsittelee pimeyttä ja kaamosta - sitä kuinka niin luonto kuin ihmisetkin kohtaavat synkkiä jaksoja, joiden aikana vain selviydytään ja toivotaan, että vielä koittaa kevät. Kivimäki on kuoro- ja yhtyelaulumusiikin lisäksi julkaissut myös soolomusiikkia, mm. hyvän vastaanoton saaneen *Täältä pois* -EP:n vuonna 2021.

Anna-Mari Kähärä (s. 1963) on suomalainen säveltäjä, laulaja ja pianisti. Hänet tunnetaan parhaiten lauluyhtye How Many Sistersin ja etnojazz-yhtye Zetaboon jäsenenä, mutta hän on julkaissut myös soololevyn yhtyeellä Anna-Mari Kähärän Orkesteri. Hänen tunnetuimpia teoksiaan on festivaalillakin kuultava *Kuka nukkuu tuutussasi*, joka on levinnyt ympäri maailmaa. Pianolla säveltävä Kähärä on tehnyt kappaleita mm. a cappella -yhtye Rajattomalle, useille kuoroille, elokuviin sekä teatteriproduktioihin.

Mia Makaroff (s. 1970) on suomalainen säveltäjä, sovittaja, musiikinopettaja ja kuoronjohtaja. Hän valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta v. 2003. Makaroff on erikoistunut laulukirjoitusopetukseen; hänen oppilaansa ovat kirjoittaneet ja esittäneet kuusi koulumusikaalia. Makaroff säveltää aktiivisesti musiikkia kuoro- ja lauluyhtyeille. Sävellyksiä on syntynyt mm. lauluyhtye Rajattomalle, Kings Singersille, Naiskuoro Philomelalle ja Tapiolan kuorolle. Tällä hetkellä Makaroff johtaa Vivace Ladies -naiskuoroa sekä Hinthaaran sekakuoroa.

Dariya Maminova (s. 1988) on säveltäjä, pianisti, laulaja, esiintyjä ja taidemaalari, joka asuu tällä hetkellä Kölnissä, Saksassa. Hän on kotoisin Pietarista, Venäjältä. Dariya työskentelee kokeellisen instrumentaalisen ja elektronisen musiikin, improvisaation, musiikkiteatterin ja popmusiikin aloilla.

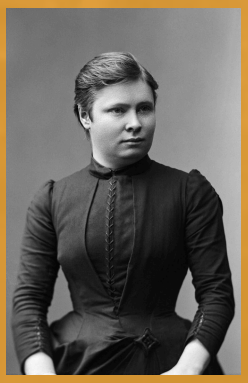

Ida Moberg (1859–1947) opiskeli sävellystä Helsingissä, Pietarissa ja Dresdenissä ja saavutti useita palkintoja sävellyskilpailuissa mutta joutui esitysten jälkeen miespuolisten kriitikoiden nujertamaksi. Esimerkiksi hänen kantaattinsa *Tyrannens natt* voitti ensimmäisen palkinnon Muntra musikanternas -kuoron kilpailussa 1909, mutta kantaesityksen arvostelut olivat nihkeät. Mobergin sittemmin valitettavasti kadonnut sinfonia sai myös osakseen väheksyntää. Oskar Merikanto kirjoitti, että ”muoto oli hyvä” mutta ”sen on kirjoittanut reipas nainen mutta sittenkin nainen”. Koska hänen teoksiaan ei juuri ollenkaan julkaistu hänen elinaikanaan, unohdettiin ne lähes kokonaan.

Laura Moisio (s. 1987) on suomalainen laulaja-lauluntekijä. Debyyttialbumi *Spiraali* julkaistiin vuonna 2014 ja viides levy *Vieras maa* vuonna 2023. Lauluntekijän monipuoliseen tuotantoon kuuluu vaikutteita niin folkista ja vanhasta iskelmästä kuin uudemmasta indie popista. Festivaalilla kuultavasta kappaleesta *Metsä* Moisio kertoo “Halusin kuvata metsässä tuntemaani rauhaa ja riemua, mutta samalla lauluun hiipii ajatus siitä, että olen metsässä vain käymässä, vieraana,”

Caroline Shaw (s. 1982) on yhdysvaltalainen säveltäjä, joka on opiskellut musiikkia ja sävellystä mm. Yalen ja Princetonin yliopistossa ja saanut mm. sävellyksen Pulizer-palkinnon 2012. Hän on käyttänyt sävellyksissään uusia äänentuottotekniikoita mm. vokaalimusiikissaan. Shaw toimii edelleen myös esiintyvänä muusikkona, sekä viulistina että vokalistina.

Laura Sippola (s. 1974) on suomalainen pianisti ja laulaja-lauluntekijä. Hän valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta 2003. Sitä ennen hän opiskeli myös Bolognan G.B. Martini -konservatoriossa. Syksyllä 2017 Sippola valmistui Suomen ensimmäiseksi lauluntekijätohtoriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta. Sippola opettaa lauluntekemistä Taideyliopistossa ja Kriittisessä Korkeakoulussa. Sippola on julkaissut seitsemän albumia, ja hän esiintyy Laura Sippola&Tuki -yhtyeen kanssa. Vuodesta 2019 alkaen Sippola on julkaissut musiikkia A U R A L -taiteilijanimellä.

Venezuelalainen säveltäjä Icli Zitella syntyi Caracasissa. Suoritettuaan sävellysopinnot omassa maassaan hän suoritti maisterintutkinnon Manhattan School of Musicissa New Yorkissa (2015). Hän työskenteli viulistina maansa kansallisen filharmonisen orkesterin kanssa ja toimi teorian professorina Mozarteum-Caracasin musiikkikorkeakoulussa. Hänen teoksiaan ovat soittaneet kuuluisat kansainväliset solistit, kuten Ab Koster, Willliam VerMeulen, Lucy Shelton ja Dimitri Vassilakis. Hän kirjoittaa musiikkia monenlaisilla tyyleillä klassisesta ja perinteisestä populaariin ja kokeelliseen.

ARTISTIT

Lev Berkovskiy on monipuolinen muusikko ja hän soittaa kansainvälisesti solistina sekä kamarimuusikkona. Berkovskiy on Kölnin musiikki- ja tanssikorkeakoulun (prof. Michael Vaiman) sekä Dresdenissä sijaitsevan Carl Maria von Weberin musiikkikorkeakoulun (prof. Igor Malinovsky) alumni ja hänen asiantuntemuksensa sekä kokemuksensa piilee modernin viulun, barokkiviulun, barokkialttoviulun sekä violoncello da spallan soittamisessa. Hän tekee yhteistyötä useiden eri kamarimusiikkiyhtyeiden ja -soittajien kanssa, joita ovat muun muassa Sayaka Kinoshiro, Evgeniy Sviridov, Irina Zahharenkova, Ludus Harmonicus-yhtye (Saksa), Cantores Vagantes-yhtye (Viro), Novaya Gollandiya -barokkiyhtye (Israel) ja Jerusalemin barokkiorkesteri. Berkovskiy ottaa myös aktiivisesti osaa konsertteihin ja festivaaleihin kotimaassa sekä ulkomailla. Hän on soittanut muun muassa Kuopion Kamarimusiikkiseuran ja Savon Soitannollisen Seuran konserteissa, Laura Netzel -festivaaleilla vuosina 2022 ja 2023 sekä "Musikalische Vesper"- festivaaleilla Gandersheimissä, Saksassa, vuonna 2022. Tällä hetkellä hän työskentelee ensimmäisen viulistin vakituisessa virassa Kuopion kaupunginorkesterissa ja opiskelee työn ohessa barokkimusiikin koulutusohjelmassa Ammattikorkeakoulu Noviassa, jossa opettajina toimivat Aira Maria Lehtipuu, Heidi Peltoniemi ja Petteri Pitko.

Suvi Leino aloitti pianonsoiton Ritva Arjavan oppilaana Helsingin Konservatoriossa ja jatkoi ammattiopintoja Tampereen konservatoriossa Hilkka Servo-Juntun ja Viktória Tanitó-Hunyadin johdolla valmistuen korrepetiittoriksi vuonna 2002. Hän on täydentänyt opintojaan Walesissa Welsh College of Music and Drama:ssa Richard McMahonin oppilaana sekä mestarikursseilla opettajinaan mm. Kirsti Huttunen ja Jevgeni Malenin. Pianonsoiton lisäksi hän on opiskellut cembalonsoittoa Assi Karttusen johdolla sekä pohjoismaisia kieliä, musiikki- ja kasvatustieteitä Tampereen yliopistossa. Suvi Leino on työskennellyt orkesteri- ja kamarimuusikkona, kuorojen harjoituspianistina sekä korrepetiittorina ooppera- ja musikaaliproduktioissa. Tällä hetkellä hän työskentelee päätoimisesti HR-tehtävissä jatkaen edelleen sivutoimisesti monipuolisena muusikkona.

Juan Pablo Muñoz Bulla on kolumbialainen pianisti. Hän opiskeli Kolumbian Kansallisen yliopiston konservatoriossa, Bogotassa, Venezuelassa Caracasin Mozarteumissa ja Franz Lisztin musiikkiakatemiassa Budapestissa, Unkarissa. Juan Pablo on monipuolinen muusikko, joka nautti sekä soolorepertuaarin ja kamarimusiikin soittamisesta että säveltämisestä.

Outi Nieminen on helsinkiläinen käsikirurgi, jolla on lisäksi musiikkilääketieteen erityispätevyys. Hän on aloittanut soitto-opintonsa Keski-Savon musiikkiopistossa jatkaen opintojaan Kuopion konservatoriossa ja Sibelius-Akatemiassa. Hän on Tampereen huilukilpailun voittaja vuodelta 1985 ja esiintynyt RSO:n nuorten solistien konsertissa. Nieminen on ollut vuonna 2008 Berliinissä perustetun maailman lääkäriorkesterin (World Doctors Orchestra) jäsen sen perustamisesta saakka. Nieminen toimii Savon soitannollisen seuran hallituksessa ja on innostunut etsimään ja löytämään naissäveltäjien huiluteoksia.

Nomad Vocals on suomalainen lauluyhtyekollektiivi, johon kuuluu 26 laulajaa eri puolilta Suomea. Kaikki laulajat ovat nuoria aikuisia, joista suuri osa koulutettuja muusikoita. Nomad Vocalsin toiminta keskittyy Tampere-Jyväskylä-Kuopio -akselille, ja sen taiteellisena johtajina toimivat brittilaulaja Paul Phoenix sekä Suomen vokaalimusiikin kentällä merkittävää työtä tehnyt Jussi Mattila. Nomad Vocals toimii sekä suurena kollektiivina että pienempinä kiinteinä kokoonpanoina. Tällä hetkellä kollektiivin sisällä toimivat yhtyeet Jyvä, Kuohu, Modu, Neå sekä Vaer.

Mezzosopraano Minna Raassina on monipuolinen muusikko, joka esiintyy myös urkurina ja pianistina. Hän on Savonlinnan seurakunnan johtava kanttori ja laulaa solistina Tampere Cappellan tekemällä, piakkoin julkaistavalla äänitteellä Netzelin Stabat materista.

Oululaislähtöinen koloratuurisopraano Johanna Takalo toimii tällä hetkellä freelancer-laulajana valmistuttuaan vuosi sitten Taideyliopiston Sibelius-Akatemian oopperakoulutuksesta musiikin maisteriksi. Hänellä on myös musiikkipedagogin tutkinto Metropolia ammattikorkeakoulusta. Takalo on esittänyt monipuolisesti sekä oopperaa, liediä, kirkkomusiikkia että kevyttäkin musiikkia. Hänen aikaisempia roolejaan oopperan saralla ovat mm. Yön Kuningatar (Mozart: Taikahuilu), Erestrial (Linkola: Minnan taivas) ja Adele (Strauss II: Lepakko). Kirkkomusiikin solistitehtäviin lukeutuvat mm. Faurén Requiem ja Brahmsin Ein deutsches Requiem. Hän on esiintynyt solistitehtävissä eri orkestereiden, kuten Oulu Sinfonian, Pori Sinfoniettan ja Kuopion kaupunginorkesterin konserteissa. Kesällä 2022 Takalo palkittiin 3. palkinnolla Kangasniemen laulukilpailussa. Takalon taiteellista toimintaa ovat tukeneet mm. Pro Musica-, Selim Eskelin- ja Martin Wegelius-säätiö.

Benjamin Klemettinen on musikaaliartisti, joka on vuodesta 2022 alkaen opiskellut Tampereen ammattikorkeakoulun Musiikkiteatteri-linjalla. Hänellä on taustallaan myös Näyttelijätaiteen perusopinnot ja monipuolista kokemusta muusikkona eri kokoonpanoissa (mm. Tampereen Ooppera, Ylioppilaskunnan laulajat). Klemettinen on esiintynyt useissa produktioissa, viimeisimpänä La Traviatassa sekä Rikkinäisessä puhelimessa (2023).

Kuopiolaislähtöinen baritoni Olli-Tapio Tikkanen viimeistelee maisterin tutkintoaan Sibelius-Akatemian laulumusiikin osastolla. Opintojen ohella Tikkanen on päässyt esiintymään monipuolisesti, joista viimeisimpänä mm. Un Ufficiale rooli Rossinin Sevillan parturissa Savonlinnan Oopperajuhlilla 2023, Dr. Falken rooli J. Strauss II:n Lepakko -operetissa, Uljas Pulkkiksen Raatteentie -oopperan kantaesitys Marttisen roolissa. Oopperaroolien lisäksi Tikkanen on konsertoinut monien teosten parissa kuten Carl Orff Carmina Burana, Fauré Requiem ja Mahler Lieder eines fahrenden Gesellen. Tikkasen vahvuuksia esiintyjänä ovat eloisa ja dynaaminen lavaolemus sekä energinen heittäytymiskyky.

TAPAHTUMAPAIKAT

Rantasalmen vanhaa kirkkoherran pappilaa isännöivät nykyään prof. emerita Maarit Kaimio ja dosentti Jorma Kaimio. Nykyinen, Georg Wileniuksen piirtämä rakennus on vuodelta 1871. Laura Netzelin aikana samalla paikalla oli vanhempi, punamullattu taitekattoinen pappila. Kirkkoherrana oli tällöin Isak Ahlholm, joka siunasi maaliskuussa 1838 haudan lepoon Emilia Sofia von Pistolekorsin ja kastoi kolme päivää myöhemmin hänen tyttärensä Laura Constancen. Kirkkoherran vaimo Caroline oli innokas puutarhuri, ja kerrotaan että aikuistuttuaan Laura toi Pyyvilässä vierailleen tukholmalaisen puutarhuriystävänsä pappilaan suunnittelemaan pappilan puutarhan uudistamista

Laura Netzelin syntymäkodin Pyyvilän kartanon tapahtumarikas historia ulottuu aina 1500-luvulle saakka. Nykyinen päärakennus on vuodelta 1771–1772, sitä on sittemmin muunnettu ja peruskorjattu viimeksi 2000-luvulla. Vuosien saatossa kartanolla on ollut monta värikästä omistajaa ja se on tarjonnut yösijan usealle merkittävälle matkamiehelle. Vuodesta 1831 vuoteen 1874 Pyyvilän omistaneet Pistolekorsit haudattiin Rantasalmen hautausmaalla sijainneeseen hirsirakenteiseen mausoleumiin. Jäljellä Pistolekorseista on jäänyt paitsi tilan kauppakirjat nahalle tehtyine karttoineen ja vaunuaitain peruskivineen myös muisto Pistolekorsin mustista umpivaunuista, joilla isäntä toi seuralaisensa yläkerran huoneistoon vaimonsa istuessa alakerran salissa.

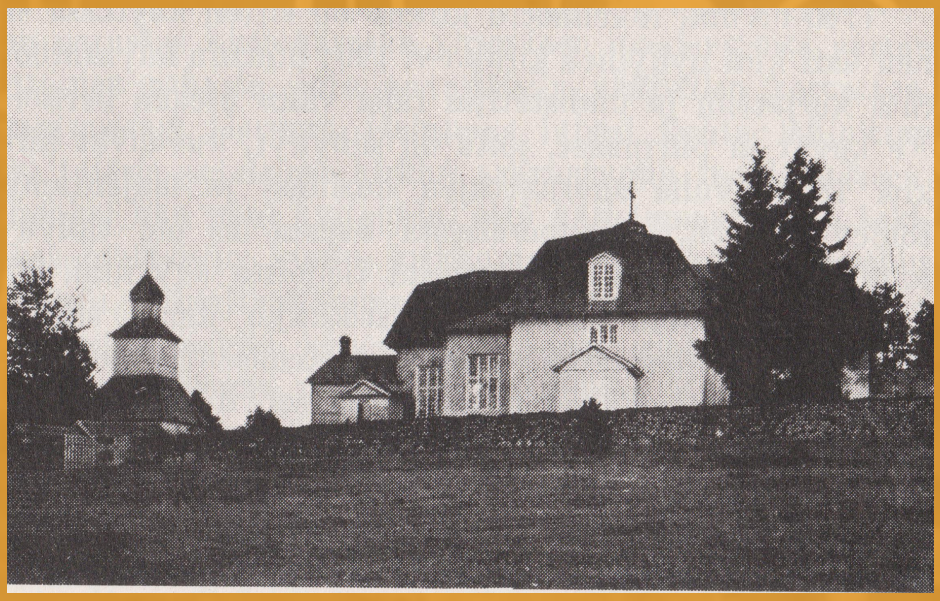

Rantasalmen vanhaa puukirkkoa, jossa Laura Netzel kastettiin, alettiin 1800-luvun lopulla pitää pienenä, vanhentuneena ja huonokuntoisena. Vuonna 1904 valmistui uusi kirkko Josef Stenbäckin suunnittelemana. Salaman sytyttämä palo tuhosi tämän kirkon 1984. Nykyinen, Carl-Johan Slotten suunnittelema kirkko on toteutettu tulipalossa säilyneiden ulkoseinien sisälle.

VIULUN PYÖRTEISSÄ

Perjantai 9.8. klo 18, Vanha Pappila

Pappilantie 11, 58900, Rantasalmi

Lev Berkovskiy, viulu ja violoncello da spalla & Juan Pablo Muñoz Bulla, piano

Amy Beach: Romance for violin and piano op. 23

Lili Boulanger: 2 pieces for violin and piano
I. Nocturne
II. Cortege

Laura Netzel: “La Gondoliera” op. 60

Dariya Maminova: Poem for violin and piano

TAUKO

Icli Zitella: “Imaginary Gallery” for cello and piano
I. The pleading woman
II. Three dancers
III. Girl before a mirror
IV. La ronde de la jeunesse

Caroline Shaw: “Broad and Free” for violin and piano

Laura Netzel: Romance for violin and piano op. 40

Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy.

NAISTEN SALONKI

Lauantai 10.8. klo 14, Pyyvilän kartano

Pyyviläntie 195, 58900, Rantasalmi

Klo 13 Yleisöluento

Outi Nieminen: Pöytälaatikosta Pariisiin - Taustaa Laura Netzelin teokselle Suite huilulle ja pianolle op. 33

Laura Netzel: Suite op. 33 huilulle ja pianolle

Outi Nieminen, huilu & Suvi Leino, piano

Ida Moberg: Mänska vakna!

Nomad Vocals

Ida Moberg: Skymning

Nomad Vocals

Laura Netzel: Stabat Mater VI osa Quatuor a cappella

Nomad Vocals

Amy Beach: The Year's at the Spring

Johanna Takalo, sopraano & Juan Pablo Muñoz Bulla, piano

Amy Beach: O Were My Love Yon Lilac Fair

Olli-Tapio Tikkanen, basso & Juan Pablo Muñoz Bulla, piano

Amy Beach: Romance op. 23

Outi Nieminen, huilu & Suvi Leino, piano

Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy.

NAINEN SÄVELTÄÄ!

Lauantai 10.8. klo 19, Rantasalmen kirkko

Kirkkotie 3, 58900, Rantasalmi

Nomad Vocals -lauluyhtyekollektiivi johtajanaan Jussi Mattila

Sara Dawey: Sinä täydennät minut

Mia Makaroff: Lintu lauleli lehossa

Mia Makaroff: Butterfly

Laura Moisio: Metsä

Anna-Mari Kähärä: Kuka nukkuu tuutussasi

Vilma Kivimäki: Horroksessa
I Jäätyvä järvi
II Horroksessa
III Ensimmäisenä päivänä

Laura Sippola: A Poison Tree

Mia Makaroff: Silent Love

Anna-Mari Kähärä: Ikävä omia maita

Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy.

STABAT MATER

Sunnuntai 11.8. klo 15, Rantasalmen kirkko

Kirkkotie 3, 58900, Rantasalmi

Konsertin tukijana OP Rantasalmi

Ida Moberg: Tondikt “Johanne Stämning”, II osa Andante

Laura Netzel: Stabat Mater (orkestroinut Petteri Nieminen)

1. Johdanto: Stabat mater. Kuoro
2. O, quam tristis. Trio
3. Quis est homo. Duo
4. Eja mater. Kuoro
5. Sancta mater. Sopraanoaaria
6. Fac me tecum. A cappella
7. Virgo virginum praeclara. Sopraanosoolo ja kuoro
8. Fac me plagis. Bassoaaria
9. Christe. Kuoro

Johanna Takalo (sopraano), Minna Raassina (altto), Benjamin Klemettinen (tenori), Olli-Tapio Tikkanen (basso), Nomad Vocals, Savonlinnan Tuomiokirkkoseurakunnan lauluyhtye

---

Kaikkiin konsertteihin on vapaa pääsy.

Stabat mater op. 45 on Netzelin laajamuotoisin sävellys ja suuri kirkkomusiikkiteos. Hän itse piti sitä parhaana ja tärkeimpänä sävellyksenään. Tekstinä on tunnettu keskiaikainen latinankielinen hymni Mariasta ristin juurella. Netzel aloitti teoksen sävellystyön 1888. Säveltäminen tapahtui osin yleisöpalautteen kautta. Netzel esitytti joitakin osia teoksesta pianosäestyksellä seuraavan vuoden mittaan, ja vuonna 1889 teos oli valmis. Teoksesta on säilynyt Euroopassa kustannettu urkusäestyksellinen versio, jonka ensiesitys oli 15.2.1890 Östermalmin kirkossa. Yleisön ja Kuningas Oskar II:n reaktiot olivat innostuneet, mutta kriitikot olivat epäileviä. Kritiikki kohdistui lähinnä siihen, että Netzel oli ”diletantti”, joten teosta ei voinut ottaa vakavasti. Kuitenkin vastaanotto oli niin myönteinen, että vuoden 1890 aikana Netzel alkoi laatia teoksesta orkesteriversiota, joka esitettiin innostuneelle yleisölle, ja mm. Le Monde Musical arvosti teosta suuresti. Netzeliä kuvailtiinkin Ranskan lehdistössä nimellä ”un compositeur d’un gland mérite” eli ”suuresti ansioitunut säveltäjä”. Valitettavasti Netzelin omaa orkestraatiota ei ole säilynyt, joten tähän konserttiin on laadittu uusi orkestraatio perustuen Netzelin orkestraatiotyyliin erityisesti hänen pianokonsertossaan ja konserttiaarioissaan

Stabat mater käsittää yhdeksän osaa. Netzel käyttää sekä orkesteria, laulusolisteja että kuoroa monipuolisesti. Tyylillisesti teos on monella tapaa hillitympi kuin Netzelin rönsyilevä ja ranskalaisen koristeellinen pianomusiikki. Netzel kirjoitti itse vielä vanhoilla päivillään teoksestaan Elfrida Andréelle: ”Haluaisin vielä huutaa sinulle Stabat materista, suurimmasta ja syvällisimmästä teoksestani: ehkä siitä voisi tulla jotain kirkossasi [Andrée oli Göteborgin tuomiokirkon urkuri]. Oi, Strasbourgissakin kirjoittivat siitä arvostelun väittäen sen olevan ‘suuri taideteos, joka mestarillisesti kuvaa Kristuksen koko elämäntarinan esitettynä suuren kuoron kanssa kirkkokonsertissa’”. Uutta esitystä ei Netzelin elinaikana kuitenkaan tullut.

Stabat mater dolorosa
iuxta Crucem lacrimosa,
dum pendebat Filius.
Cuius animam gementem,
contristatam et dolentem
pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
fuit illa benedicta,
mater Unigeniti!
Quae maerebat et dolebat,
pia Mater, dum videbat
nati poenas inclyti.

Quis est homo qui non fleret,
matrem Christi si videret
in tanto supplicio?
Quis non posset contristari
Christi Matrem contemplari
dolentem cum Filio?
Pro peccatis suae gentis
vidit Iesum in tormentis,
et flagellis subditum.
Vidit suum dulcem Natum
moriendo desolatum,
dum emisit spiritum.

Eia, Mater, fons amoris
me sentire vim doloris
fac, ut tecum lugeam.
Fac, ut ardeat cor meum
in amando Christum Deum
ut sibi complaceam.

Sancta Mater, istud agas,
crucifixi fige plagas
cordi meo valide.
Tui Nati vulnerati,
tam dignati pro me pati,
poenas mecum divide.

Fac me tecum pie flere,
crucifixo condolere,
donec ego vixero.
Iuxta Crucem tecum stare,
et me tibi sociare
in planctu desidero.

Virgo virginum praeclara,
mihi iam non sis amara,
fac me tecum plangere.
Fac, ut portem Christi mortem,
passionis fac consortem,
et plagas recolere.

Fac me plagis vulnerari,
fac me Cruce inebriari,
et cruore Filii.
Flammis ne urar succensus,
per te, Virgo, sim defensus
in die iudicii.

Christe, cum sit jam exire,
da per Matrem me venire
ad palmam victoriae.
Quando corpus morietur,
fac, ut animae donetur
paradisi gloria. Amen.

Murehella haikealla
seisoi Äiti ristin alla,
johon Poika naulitaan.
Sydän sykki surkiasti,
syyneleitä katkerasti
silmä vuosi tulvanaan.

Voi sen tuskaa verratointa
vaivattaissa viatointa
ainokaista poikaansa!
Voipa määrää huokausten,
kuin hän seisoi rinnatusten
ristin kanssa rakkaansa!

Ken ei itkun pisaroita
vuodattane katkeroita
tätä huolta nähdessään!
Kumpa äitin neidellisen
poika hurskas, taivaallinen
käytetähän kärsimään!
Jesust' äiti pilkattavan
näki, ynnä kiusattavan
synnin tähden maailman;
kuuli hänen ristin alla
riutuenkin siunaamalla
kiusaajansa kostavan.

Voi sit' äitin kärsimystä!
Hänen kanssans' yhdistystä
minun pitävi etsiä;
palavalla sydämellä
kyyneleillä kylvetellä
Herran ruumista pyhää.

Poveheni, äiti, paina
haavat vuotamahan aina,
joita vuosi poikasi,
vuosi ruoskin suomittaissa
sekä ristinnaulittaissa
tähden suurten syntini!

Häntä tahdon katsastella,
hartahasti huokaella
päivieni päätteesen.
Kyyneltesi kumppaniksi
ja surusi toveriksi
jään mä ristin juurehen.

Mua ellys eroittako,
luotasi pois luovuttako,
pyhä, puhdas impyinen!
Veisata valitusvirttä
tahdon, ja syleillä hirttä,
joll' on poikas' ainoinen.

Mua hänen haavoissansa
hautele, ja vaivallansa
poies päästä synnistä,
häntä kuulemaan kehoita,
taivahan taloon osoita
viimeisenä päivänä!

Ristinsä tukeni olkoon,
kuolostansa mulle tulkoon
turva vahva Tuonelaan,
että Luoja armahtaisi,
sielu kurja onnen saisi
käydessäni kuolemaan! Aamen.

Suomentanut A. Oksanen (1852)

SAVON SOITANNOLLINEN SEURA

@SAVON_SOITANNOLLINEN_SEURA

FACEBOOK.COM/SAVONSOITANNOLLINENSEURA

WWW.SOITANNOLLINENSEURA.FI